

Lukion Syke 2

8. Turvallisuus ja terveys

s. 110–125

Tavoitteet

Lukion Syke 2

- osata määritellä käsitteet turvallisuus ja väkivalta
- ymmärtää, miten turvallisuutta voi lisätä
- tietää, miten turvallisuus ja väkivalta vaikuttavat terveyteen
- osata eritellä väkivallan eri muodot
- tietää, miten tapaturmia voi ehkäistä

Kertauskysymykset ryhmissä

Lukion Syke 2

- Lukekaa oppikirjan teksti huolellisesti. Jokainen ryhmä tekee sen perusteella 3–4 kysymystä, joissa tulee esiin luvun tärkeimmät asiat.
- Valmistaudu niin, että myös itse tiedät vastaukset.
- Testatkaa toistenne tietämys.

Tiedonhakutehtävä

- Hakekaa ryhmissä uutisia, jotka liittyvät jotenkin turvallisuuteen.
- Tarkastelkaa 4–5 ensimmäisenä aukeavaa uutista.
- Tutkikaa, mitkä ovat lähteet ja mistä päin Suomea tai maailmaa uutinen on.
- Kertokaa toisillenne lyhyesti myös uutisten sisältö.
- Keskustelkaa niiden herättämistä ajatuksista.
- Hakusanat ovat seuraavassa diassa.

Hakusanat:

- turvallisuus
- väkivalta
- lähisuhdeväkivalta
- kunniaväkivalta
- kiusaaminen
- nettikiusaaminen
- tapaturma

Huumausaineiden osuus rattijuopumisrikoksissa on ensimmäistä kertaa ylittänyt alkoholin. Kuvituskuva. [Jenni Gästgivar]

Kertaa ja sovella

- Tehkää yhdessä oppikirjan tehtävät 4, 6 ja 7 (s. 125).

Turvallisuus

- Fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Subjektiivinen, objektiivinen
- Riskit erilaisia eri-ikäisillä

Turvattomuus

- Monenlaiset asiat aiheuttavat turvattomuutta.
- Voidaan ehkäistä ennakoimalla ja huomioimalla riskejä.
- Omia oikeuksia on tärkeää puolustaa mm. olemalla jämäkkä.
- Yhteiskunta edellyttää turvallisuuteen panostamista mm. kouluissa.
- Turvallisuuden parantaminen yhteiskunnassa, ks. tietolaatikko s. 114

Turvallisuuden parantaminen

Lukion Syke 2

- Palauta mieleesi käsitteet primaari-, sekundaari- ja tertiaaripreventio.
- Tutustukaa oppikirjassa olevaan koontiin siitä, miten yhteiskunnassa voidaan parantaa turvallisuutta ja ehkäistä väkivaltaa.
- Arvioikaa mainittujen keinojen toteuttamisen mahdollisuuksia ja lisäksi niiden vaikuttavuutta.

Väkivalta

Lukion Syke 2

- murentaa turvallisuutta
- ilmenee monin tavoin:
  - esim. fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen, taloudellinen, digitaalinen, kulttuurinen, rakenteellinen
- lähipiirissä ilmenevä väkivalta eritellään:
  - lähisuhdeväkivalta
  - perheväkivalta
  - kunniaväkivalta
- kiusaaminen on ryhmäilmiö, johon on puututtava

Väkivaltainen käytös

- Tutkikaa oppikirjassa olevaa taulukkoa *Väkivaltaisen käytöksen taustalla olevia tekijöitä* s. 118.

Pohtikaa yhdessä:

- Mitkä mainituista tekijöistä on näkynyt esimerkiksi uutisissa?
- Millä tavoin kyseisiä tekijöitä voitaisiin vähentää?

Tutki ja analysoi tilastoa

Lukion Syke 2

- Tutki tilaston tuloksia koulukiusaamisesta.
- Mitä ne kertovat koulukiusaamisesta eri kouluasteilla?
- Pohdi, mitkä tekijät vaikuttavat tuloksiin ja siihen, että tulokset ovat pysyneet lähes samanlaisina.

KOULUKIUSATTU VÄHINTÄÄN KERRAN VIIKOSSA

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaat	8 %	8 %	7 %	6 %	6 %	6 %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat	5 %	4 %	4 %	4 %	3 %	4 %

Lähde: Kouluterveyskysely, THL